

ประกาศตั้ง โรงเรียน

ข้าราชการ พลเรือน

ของ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

มีพระบรมราชโองการใน พระบาท สมเด็จพระ ประเมนทรมหา จชิราวุธ
 พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้า ฯ ให้ ประกาศให้ ทราบทั่วกันว่า
 สำนักฝึกหัด วิชา ข้าราชการ ฝ่าย พลเรือน ซึ่ง สมเด็จพระชนกนารถ
 พระบาท สมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ ทรง พระราชดำริห์ เริ่ม ตั้ง
 ขึ้น โดย พระราช ปรารภ ที่ จะ ทรง จัดการ ปกครอง พระ ราชอาณาจักร ให้ ทัพ
 กาลสมัย จึงได้ ทรง จัด การ กระทรวงมหาดไทย รวม หัวเมือง ซึ่ง

วันที่ ๑๑ มกราคม ๑๒๙ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๒๗ หน้า ๑๒๔

แต่ฝ่าย ดังกิต อยู่ใน กระทรวง ต่าง ๆ ตาม ความ สดวก ใน สมัย เดิม ให้
ตั้ง อยู่ แห่ง เดียว กัน เพื่อ จัดการ ปกครอง ให้ ลง ระเบียบ แบบ อย่าง

แบบ หนึ่ง อัน เดียว กัน แด ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ จัดการ

ฝึกหัด กุดบุตร สำหรับ รับ ราชการ ปกครอง ขึ้น ใน กระทรวง มหาดไทย ตั้ง
แต่ รัตน โกสินทร ศก ๑๑๘ ครั้น การ ปกครอง หัวเมือง ซึ่ง ได้ จัด ตาม

พระราชบัญญัติ ตัดขณ ปกครอง ท้องที่ รัตน โกสินทร ศก ๑๑๖ ดำเนิร มา

เปิด ระเบียบ ร้อย ขึ้น ความ ต้องการ ฝึก กุดบุตร สำหรับ รับ ราชการ ยิ่ง
ทวี ขึ้น จึง ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ แยก การ ฝึกหัด วิชา วิชา

ราชการ ฝ่าย พด เวื่อน จาก กระทรวง มหาดไทย ตั้ง เปน โรงเรียน ขึ้น ต่าง หาก
เรียกว่า โรงเรียน มหาดเด็ก ตั้งแต่ รัตน โกสินทร ศก ๑๒๑ มี กรรม การ จัดการ

ตง เปน รูป แล้ว จึง ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ เด็ก กรรม การ

มี ผู้ ฝึก การ โดย ตำ พัง ต่อ มา ตั้งแต่ รัตน โกสินทร ศก ๑๒๖ โรงเรียน นั้น

ได้ ฝึก หัด กุดบุตร เ้า รับ ราชการ เปน ต้น ราก ของ กระทรวง มหาดไทย เพียง
พอ คุ้ม ความ ต้องการ แล้ว มี แต่ จะ ขยาย วิชา ให้ สูง ขึ้น ต่อ ไป

พระบาท สมเด็จ พระปรเมนทร มหาอ ชีราวุธ พระมวงกุญเกล้า เจ้า อยู่ หัว

จึง ทรง พระราชดำริ ให้ ะ บัด นี้ การ ปกครอง ท้องที่ กิต ระเบียบ แบบ แผน
อยู่ แล้ว เปน อัน มี ใช้ ว่า การ ปกครอง นั้น เปน ฉเพาะ นำ ที่ ของ กระทรวง

มหาดไทย แตน นครบาด กระทรวง อื่น ๆ ย่อม มี นำ ที่ ซึ่ง จะ จัดการ เปน

เล่ม ๒๗ หน้า ๑๒๕ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๑ มกราคม ๑๒๙

การ ใดไครย ซึ่งกัน แดกัน แด รับ ผิดชอบ ด้วยกัน ทัว ทั้ง พระราชอาณาจัก
รวม นับว่า เปน การ ปกครอง ของ รัฐบาล อัน หนึ่ง อัน เดียวกัน แต่ การ
ฝึกหัด ข้าราชการ ฝ่าย พดเวือน สำหรับ ส่ง คน ออกไป รับ ราชการ กระทรวง
มหาดไทย กระทรวง เดียว นั้น หา พอ เพียง แก่ ราชการ ปกครอง พระราช
อาณาจัก ทุกวัน นี้ไม่ สมควร จะ ขยาย การ โรงเรียน ให้ กว้าง ขวาง
ออกไป สำหรับ ส่ง คน ไป รับ ราชการ ทุก กระทรวง ทบวง การ จัดการ
โรงเรียน ให้ เปน พนกวินทยาต่าง ๆ เช่น กฎหมาย ปกครอง การ ต่าง
ประเทศ การ เกษตร การ ช่าง แด การ แพทย์ เปน ต้น ด้วย ทรง ทราบ
พระราชประสงค์ ของ สมเด็จ พระพุทธเจ้า หดวง ซึ่ง ทรง เริ่ม จัดการ เสาเรียน
สำหรับ จัดการ ปกครอง ทัว ไป โดย ตระหนัก ตั้ง นี้ แต่ การ ที่ จะ จัดการ
โรงเรียน เช่น นี้ เปน การ ใหญ่ ต้อง การ ทุนรอน เพิ่ม เต็ม ขึ้น อีก เปน
อัน มาก จึง มี พระราชปรารภว่า เงิน ซึ่ง ราษฎร เรี่ยราย กัน ด้สร้าง
พระบรมรูป ทรง ม้า เปน อนุสาวรีย์ ถวาย แด่ สมเด็จ พระบรม ชนกนารถ
บิยะ มหาราช ของ ประชากร ราษฎร คง มี เหลือ อยู่ จาก การ ด้สร้าง พระบรมรูป
มี จำนวน นับ ด้วย แด่น บาท สมเด็จ พระพุทธเจ้า หดวง ได้ ทรง พระราชดำริ ห้
ไว้ แด่ ที่ จะ จัดการ ด้สร้าง สิ่ง ถาวร วัตถุ อัน จะ แด่ สาธารณประโยชน์ ต่อ
แทน พระราชทาน แก่ ราษฎร แต่ ยัง ไม่ ได้ ตักตวง ประการ ไต นั้น ควร จะ
จัดการ ให้ เปน ประโยชน์ ตาม พระราชประสงค์ ด้ไป จึง ทรง พระราช

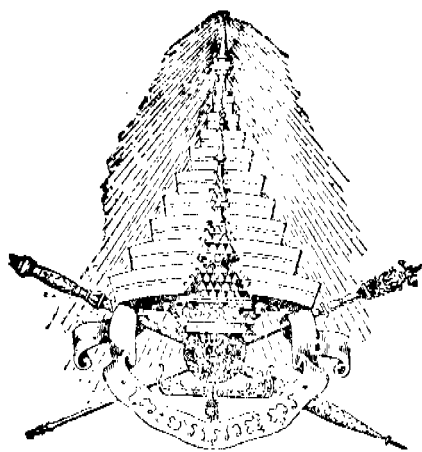
วันที่ ๑๑ มกราคม ๑๒๙ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๒๗ หน้า ๑๒๖

คำริห์ว่า ประโยชน์สิ่งใดไม่ยิ่ง กว่า การ ปลกครอง ราษฎรให้ ด้ ความ สุข
ความเจริญ สมเด็จพระพุทธเจ้าหลวงได้ทรง เริ่มจัดการ โรงเรียนไว้
สำหรับ กุศบุตร ที่ จะ รับ ราชการ ฝ่าย พดเวียน ตั้ง นี้ แล้ว ควร จะ ชยาย
การ ให้ กว้าง ขวาง ต่อไป ตาม พระราชประสงค์ ทุน ที่ เหลือ จาก การ ที่
ราษฎร เรี่ยราย กัน สร้าง อนุสาวรีย์ ปิยะมหาราช ควร จะ ใช้ ใน การ จัด
โรงเรียน นี้ แต่ การ โรงเรียน นี้ ย่อม เกี่ยว ข้อง แก่ กระทรวง ทบวง การ
ทั่วไป จึง ควร จะ มี กรรมการ คำริห์ แล จัดการ ให้ เป็น รูป ก่อน จึง ทรง
พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ ยกโรงเรียน มหาตเด็ก เป็นโรงเรียน ข้าราชการ
พดเวียน พระราชทาน นาม ปรากฏว่า “โรงเรียน ข้าราชการพดเวียน
ของ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว” เหตุ ด้วย พระบาท สมเด็จพระ
พุทธเจ้าหลวง ได้ ทรงพระราชดำริห์ เริ่มตั้ง ขึ้นไว้ แต่ จะ ใช้ ทุน ที่ ราษฎร
ทูลเกล้า ฯ ถวาย เพื่อ เป็น พระเกียรติยศ ใน พระบรมนามาภิไธย ด้วย แต่ ให้
มี กรรมการ เป็น สถาน หนึ่ง มี พระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็น พระ
บรมราชปลั้มภัก แห่ง โรงเรียน นี้ ใน สมាชิก ของ กรรมการ จัดการ
โรงเรียน นี้ ให้ มี สกานายก หนึ่ง สำหรับ วิวินิจฉัย กิจการ ก่อน ที่ จะ นำ ความ
ขึ้น กราบ บังคม ทูล พระกรุณา แต่ มี เสนานุการ สำหรับ เป็น ผู้จัดการ
ตาม คำตั้ง สกานายก แต่ ให้ ได้ นาม ต่ กระทรวง ซึ่ง มี นาม ที่ เกี่ยว กับ ราชการ
ที่ จะ ต้อง ปลดเกษ ใน สถานี้ เป็น สมาชิก พิเศษ ของ สถานี้ ตาม เวลา ที่ จะ มี
กิจ อัน เกี่ยว เนือง กัน

เล่ม ๒๗ หน้า ๑๒๗ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๑ มกราคม ๑๒๙

แต่นักเรียน ก่อนที่จะ ออกรับราชการนั้น ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ
พระราชทาน พระบรมราชานุญาต ให้ ใ้ช่วยตัว เป็น มหาเด็ก ตาม พระราช
ประเพณี เดิม

ประกาศ มา ณ วันที่ ๑ มกราคม วันพฤหัสบดี ค่ำ ๑๒๙
เป็น วันที่ ๕๒ ใน รัชกาล บัดนี้

ประกาศตั้งสภาจัดการ

โรงเรียนข้าราชการพลเรือน

ของ พระบาท สมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

มีพระบรมราชโองการใน พระบาท สมเด็จพระปรเมนทรมหา วัชรวิบูล
พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเห็นชอบเกล้าฯ ให้ประกาศให้ ทราบทั่วกัน